

Το παρακάτω υλικό αποτελεί απόσπασμα του
εκπαιδευτικού υλικού που παρέχεται στην
ιστοσελίδα eva-edu.gr, όπου υπάρχει η
δυνατότητα να κατεβάσετε όλο το υλικό δωρεάν.

Εισαγωγή

Το εκπαιδευτικό υλικό που ακολουθεί πάρθηκε από την ιστοσελίδα www.speakingofspeech.com

Μεταφράστηκε και προσαρμόστηκε από την ψυχολόγο – ειδική παιδαγωγό, Κουπίδου Σοφία, η οποία ήταν υπεύθυνη του προγράμματος παράλληλης στήριξης που εφαρμόστηκε για την Εύα, μαθήτριά στο φάσμα του αυτισμού, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2010 – 2011 και 2011 – 2012 στην Γ' και Δ' τάξη δημοτικού σε σχολείο γενικής αγωγής της Θεσσαλονίκης. Το εκπαιδευτικό υλικό προσαρμόστηκε στις ανάγκες και δυνατότητες της Εύας και εφαρμόστηκε στην Δ' τάξη δημοτικού κατά το σχολικό έτος 2011 – 2012.

Το υλικό προσφέρεται για εκπαιδευτική και μόνο χρήση και δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή του ή χρήση του για οποιαδήποτε άλλο λόγο δίχως τη γραπτή άδεια του δημιουργού και κατόχου της ιστοσελίδας που αναφέρθηκε, Pat Mervine (pat@speakingofspeech.com).

Το εκπαιδευτικό υλικό αποτελείται από κοινωνικές ιστορίες και οπτικοποιημένες καρτέλες που έχουν ως στόχο τη διευκόλυνση της κατανόησης και της επικοινωνίας των παιδιών στο φάσμα του αυτισμού.

Παρέχεται σε δύο μορφές: α) Όπως χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2011 – 2012 στα πλαίσια του προγράμματος παράλληλης στήριξης και β) Μόνο με τη μορφή εικόνων, δίχως το γραπτό περιεχόμενο, για παιδιά μικρότερης ηλικίας που δεν έχουν μάθει ακόμη να διαβάζουν και για κάθε ενδιαφερόμενο (γονέα ή επαγγελματία) που επιθυμεί να προσαρμόσει το υλικό στις ανάγκες και δυνατότητες του κάθε παιδιού.

Λίγα λόγια για τις Κοινωνικές Ιστορίες...

Οι «Κοινωνικές Ιστορίες» (Social Stories/SS) αποτελούν μια μέθοδο που βοηθά το παιδί στο φάσμα του αυτισμού να κατανοήσει το νόημα των πραγμάτων καθώς και τι πρέπει να κάνει σε συγκεκριμένες κοινωνικές περιστάσεις.

Η συγκεκριμένη μέθοδος συνίσταται στη δημιουργία σύντομων ιστοριών που περιγράφουν την τρέχουσα κοινωνική κατάσταση και περιλαμβάνουν κατάλληλες πράξεις και εκφράσεις (Attwood, 1998).

Η Carol Gray έγραψε πολλά άρθρα και βιβλία σχετικά με τον τρόπο που γράφονται οι κοινωνικές ιστορίες, καθώς και συλλογές από παραδείγματα κοινωνικών ιστοριών (Faherty, 2000).

Οι κοινωνικές ιστορίες στοχεύουν στην αναγνώριση κοινωνικών προτροπών και εισάγουν καινούριες δραστηριότητες και κανόνες καθορίζοντας θετικά επιθυμητές κοινωνικές συμπεριφορές. Επιπλέον μπορούν να προετοιμάσουν το μαθητή στο φάσμα του αυτισμού για πιθανές απροσδόκητες αλλαγές, ενισχύοντας την ευελιξία του (www.noesi.gr).

Οι κοινωνικές ιστορίες βοηθούν τα παιδιά στο φάσμα του αυτισμού να προβλέπουν καλύτερα τις πράξεις και τις υποθέσεις των ανθρώπων με τους οποίους έρχονται σε επαφή. Επίσης παρουσιάζουν πληροφορίες για κοινωνικές καταστάσεις με ένα δομημένο και σταθερό τρόπο και παρέχουν στα παιδιά επαφή με τις κοινωνικές πληροφορίες μέσω εικόνων και κειμένου. Με αυτό τον τρόπο αξιοποιείται ο οπτικός τρόπος με τον οποίο τα παιδιά στο φάσμα του αυτισμού διευκολύνονται να μαθαίνουν (www.proseggisi.gr).

Βιβλιογραφία

- Attwood, T. (1998), Παιδιά με ιδιαιτερότητες στη γλωσσική ανάπτυξη και την κοινωνική αλληλεπίδραση (τίτλος πρωτοτύπου: Asperger' s Syndrome: Guide for Parents and Professionals), μετάφραση: Ειρήνη Μιχαλέτου, Αφροδίτη Κορογιαννάκη (2005), Αθήνα, Σαββάλας.
- Faherty, C. (2000), Τι σημαίνει για μένα; μετάφραση: Βάγια Παπαγεωργίου (2003), Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.

Για πληροφορίες σχετικά με τις Κοινωνικές Ιστορίες ανατρέξτε στα βιβλία της Carol Gray:

- The Original Social Story Book
- The New Social Story Book

Βάσεις δεδομένων on-line

- www.noesi.gr
- www.proseggisi.gr

Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού

Ακολουθεί παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού και προτεινόμενες οδηγίες χρήσης του σύμφωνα με τον τρόπο που εφαρμόστηκε κατά τη διάρκεια του προγράμματος παράλληλης στήριξης για την Εύα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011 – 2012 στην Δ' τάξη δημοτικού σε σχολείο γενικής αγωγής της Θεσσαλονίκης από την ψυχολόγο – ειδική παιδαγωγό Κουπίδου Σοφία. Οι τίτλοι και το περιεχόμενο κάθε κοινωνικής ιστορίας είναι σημαντικό να προσαρμόζονται στις ανάγκες και δυνατότητες κάθε παιδιού στα πλαίσια μιας εξατομικευμένης διδασκαλίας.

θυμώνω

όταν....

θυμώνω όταν....

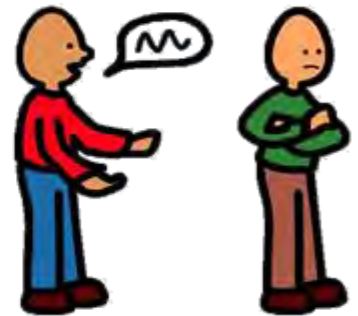
κάποιος αρπάζει κάτι από μένα

κάνω ένα λάθος

οι άλλοι δε μου απαντάνε

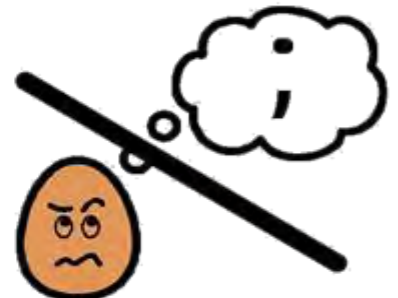
πρέπει να τα κάνω όλα

πρέπει να τακτοποιήσω

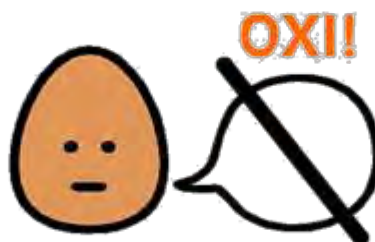
δε ξέρω την απάντηση

με σπρώχνουν

οι δάσκαλοι μου
λένε: "Όχι!"

Στεναχωριέμαι

όταν...

Στεναχωριέμαι όταν...

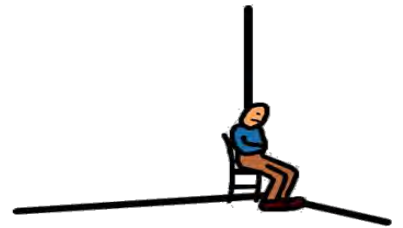
πονάω

δε νοιώθω καλά

είμαι μόνος/μόνη

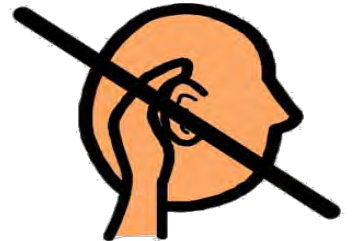
οι άλλοι μου
φέρονται άσχημα

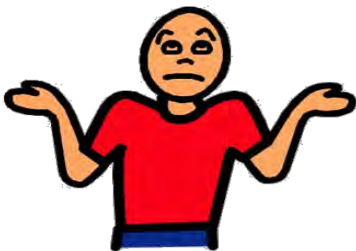
κανείς δε μοιράζεται
μαζί μου

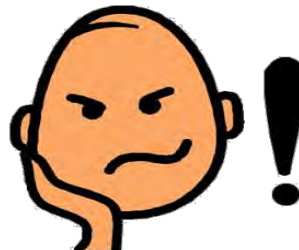
κανείς δε με ακούει

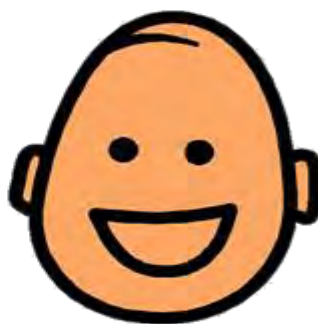
δε ξέρω την απάντηση

κάποιος είναι
θυμωμένος μαζί μου

Είμαι χαρούμενος/χαρούμενη

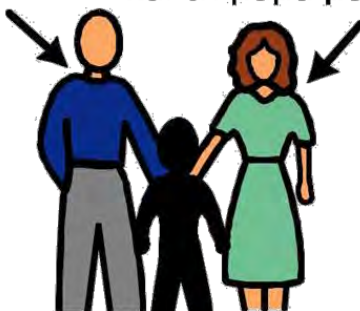
όταν...

Είμαι χαρούμενος/χαρούμενη όταν...

οι άηθοί μοιράζονται
μαζί μου

βλέπω τον μπαμπά
και τη μαμά μου

παίζω

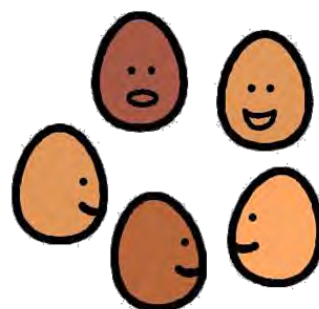
είναι η σειρά μου

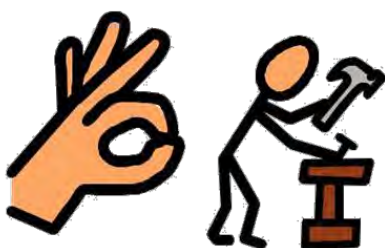
ξέρω την απάντηση

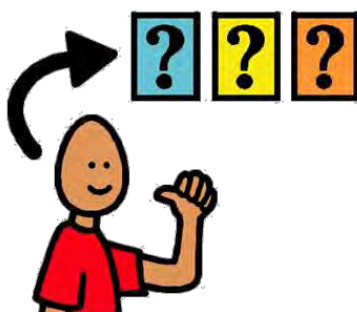
βλέπω τους φίλους μου

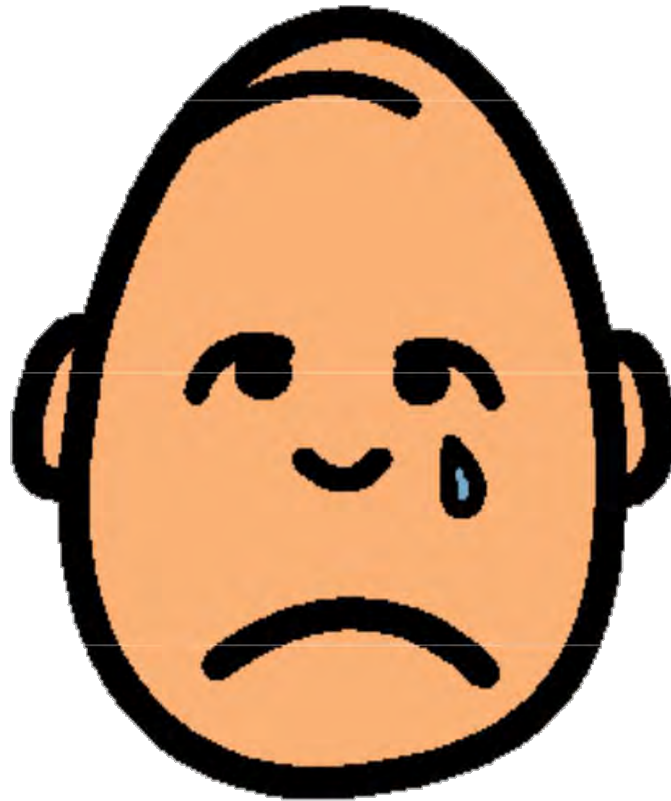
τα καταφέρνω

επιθέγω
μόνος μου/μόνη μου

sad

Όταν δε μιλάω ευγενικά κάνω τους άλλους να στεναχωριούνται.

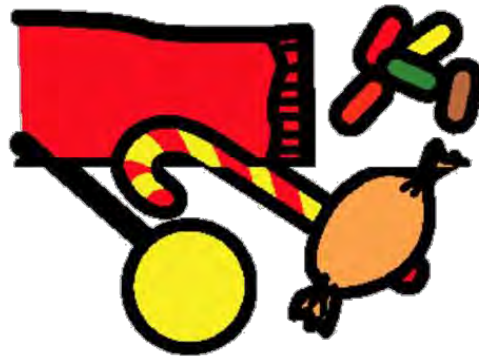
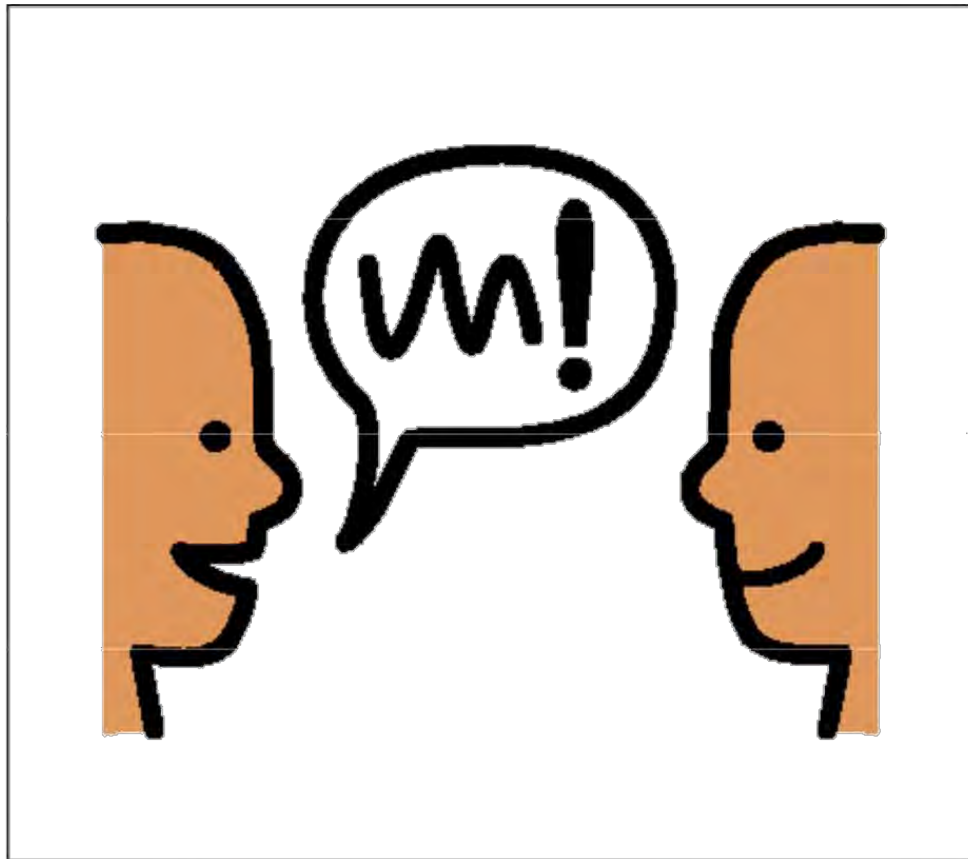
**Όταν κάτι δε γίνεται όπως θέλω εγώ
και αναστατώνομαι, μπορώ να πω:**

“Κρίμα!”

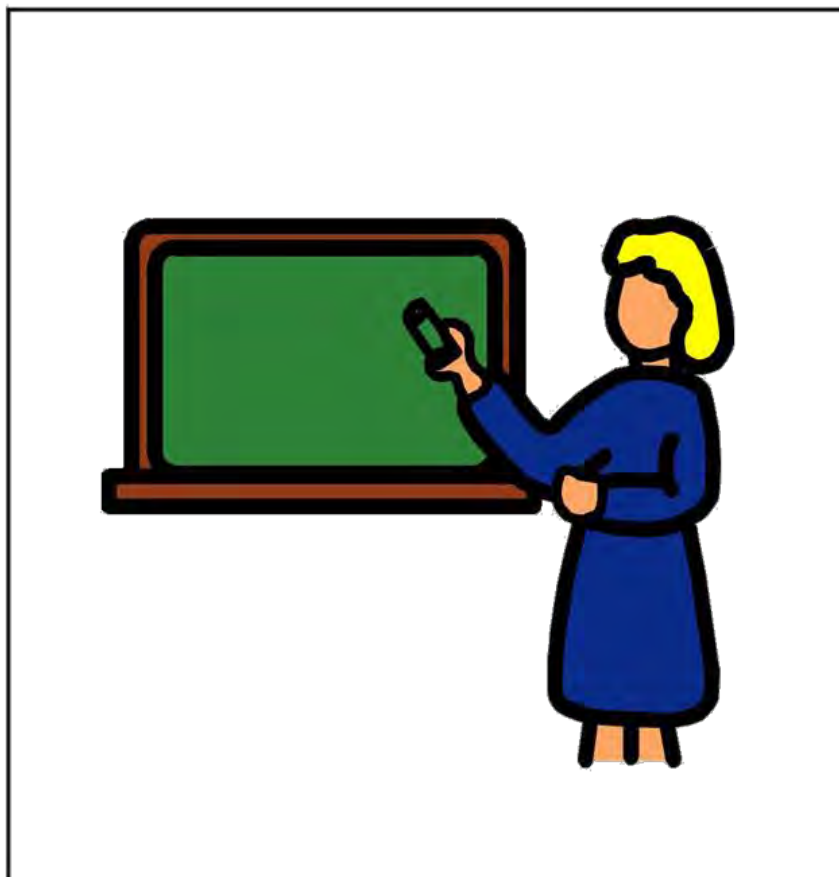
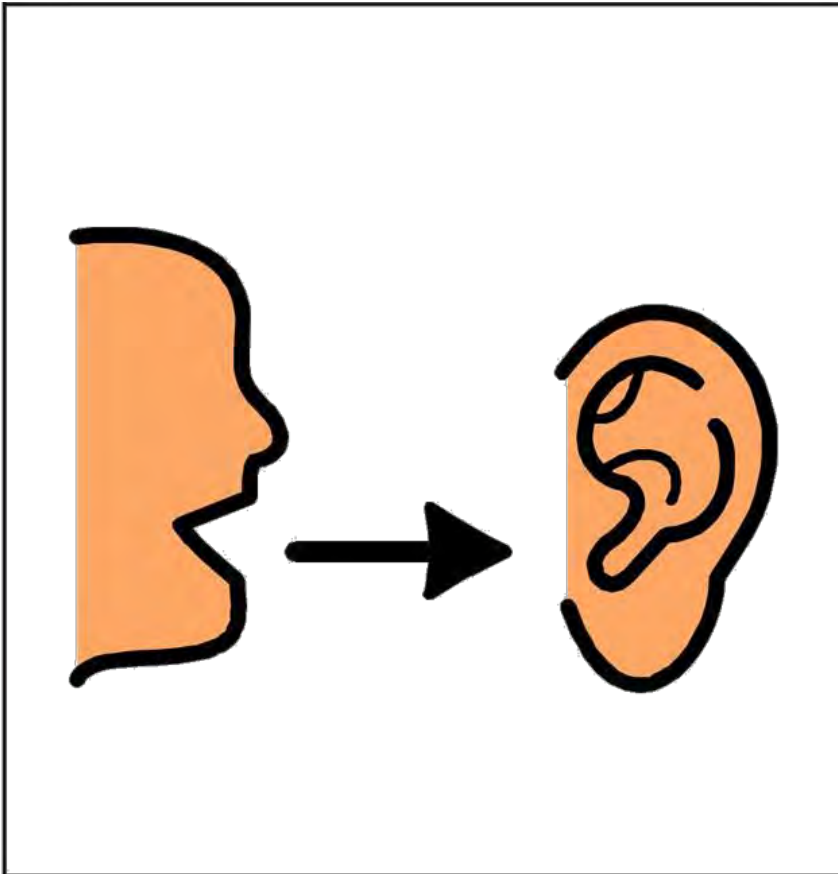
“Στεναχωρέθηκα”

“Θέλω...”

Με αυτόν τον τρόπο μιλάω ευγενικά.

**Εάν μιλάω ευγενικά στους φίλους μου,
στους δασκάλους μου και στην οικογένειά μου,
μπορεί να κερδίσω κάτι.**

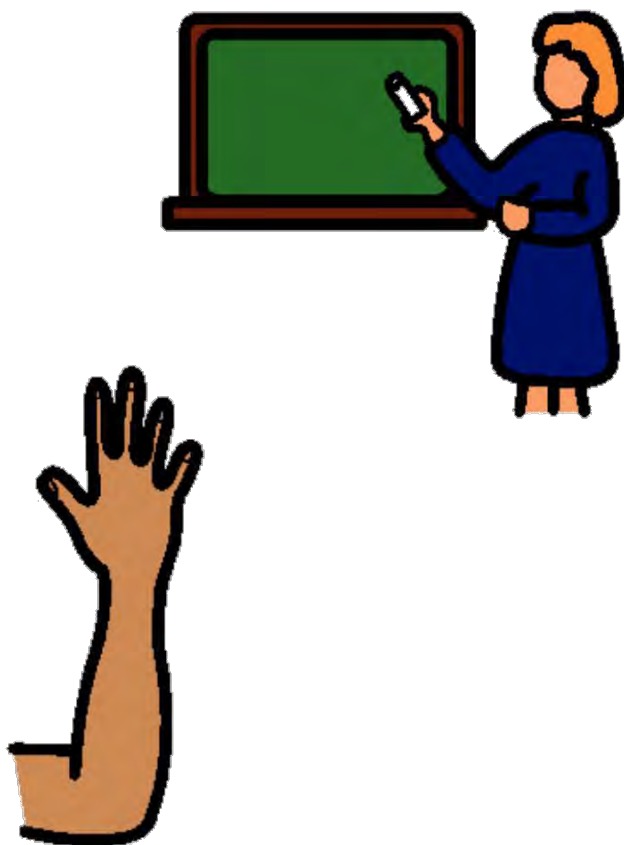

Ακούω προσεκτικά τη δασκάλα μου.

Σηκώνω το χέρι μου όταν θέλω
να μιλήσω στην τάξη

Μπορώ να διακόψω τη δασκάλα μου εάν θέλω
να πάω στην τουαλέτα.
Θα σηκώσω το χέρι μου και θα πω:
“Κυρία, να πάω τουαλέτα;”.

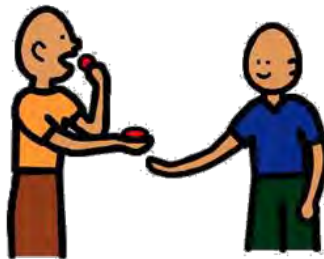

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΚΑΝΩ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ

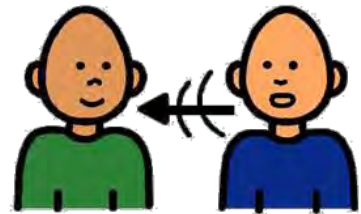
Δίνω τη σειρά μου

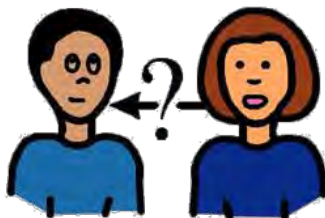
Μοιράζομαι

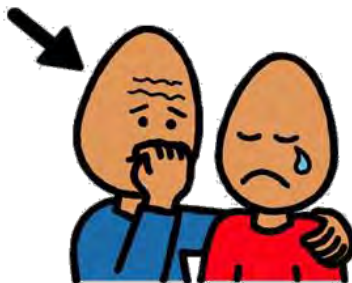
Δεν διακόπτω

Κάνω ερωτήσεις

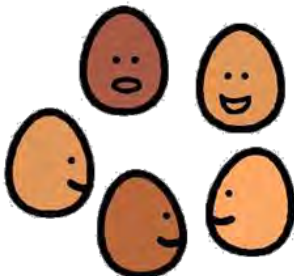
Ρωτάω: "Είσαι καλά;"

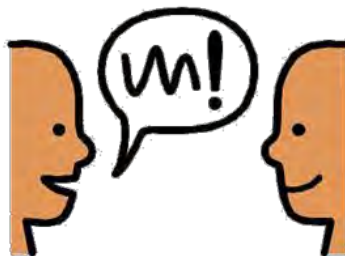
Κάνω δώρα

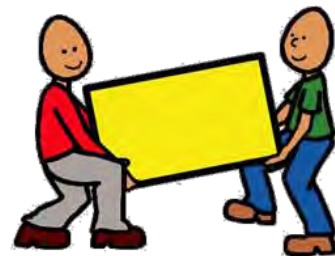
Μοιράζομαι τους φίλους μου

Μιλάω ευγενικά

Βοηθάω

Προστατεύω

Ακούω προσεκτικά

Ρωτάω: "Τι θέλεις να παίξουμε;"

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΟΥ ΓΙΑ ΜΕΝΑ

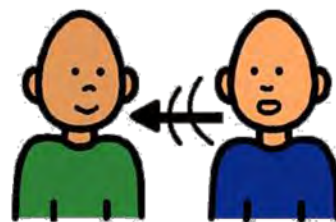
Να μου δίνουν
τη σειρά τους

Να μοιράζονται
μαζί μου

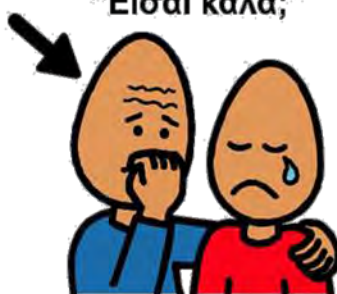
Να μη με διακόπτουν

Να μου κάνουν
ερωτήσεις

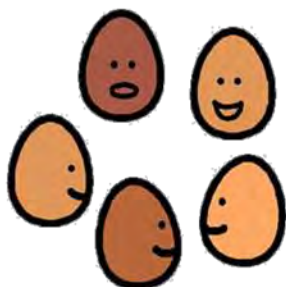
Να με ρωτάνε:
"Είσαι καλά;"

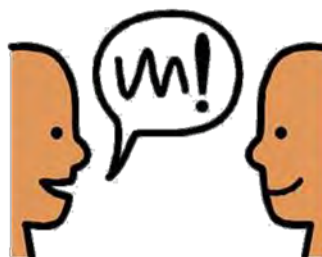
Να μου κάνουν δώρα

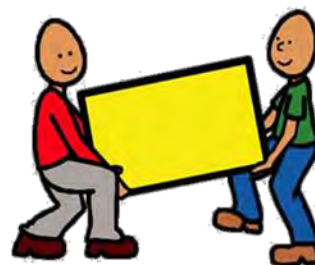
Να με μοιράζονται

Να μου μιλούν
ευγενικά

Να με βοηθάνε

Να με προστατεύουν

Να με ακούνε
προσεκτικά

Να με ρωτάνε:
"Τι θέλεις
να παίξουμε;"

Ευχαριστίες

Πρώτα απ' όλους θέλω να ευχαριστήσω την Εύα, την πολύ όμορφη και χαμογελαστή μαθήτριά στο φάσμα του αυτισμού που ολοκλήρωσε φέτος (2011 – 2012) τη φοίτησή της στην Δ' τάξη Δημοτικού σχολείου γενικής αγωγής της Θεσσαλονίκης. Η καθημερινή επαφή που είχαμε με την Εύα τα τελευταία δύο χρόνια, από πέρσι που φοιτούσε στην Γ' τάξη του Δημοτικού έως και φέτος, ήταν για μένα ένα 'ταξίδι' γεμάτο από πολλές γνώσεις, πλούσιες εμπειρίες και ποικίλα συναισθήματα, μια ανεκτίμητη εμπειρία ζωής και την ευχαριστώ που με συντρόφεψε σε αυτό.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια της Εύας για την πολύτιμη συνεργασία που είχαμε, τη θετική στάση που κράτησαν απέναντί μου αυτά τα δύο χρόνια, την κατανόηση και την υποστήριξη καθώς και τον τρόπο που στάθηκαν σε μένα «αγκαλιάζοντας» την προσπάθεια που έκανα καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος της παράλληλης στήριξης.

Θέλω ακόμη να ευχαριστήσω την κα Καραχάλια Φωτεινή για το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που ετοίμαζε και δημιουργούσε για μένα και την Εύα, για το μοίρασμα των πληροφοριών και των ιδεών, για όλη τη βοήθεια που μου προσέφερε και για την εξαιρετική συνεργασία που είχαμε τα τελευταία δύο χρόνια.

Επιπλέον, θέλω να ευχαριστήσω τη δασκάλα της Γ' τάξης του Δημοτικού για τη δημιουργική συνεργασία που είχαμε, τη δεκτικότητά της, την ευελιξία της και την υποστήριξή της καθώς και τη δασκάλα της Δ' τάξης του Δημοτικού για την επικοινωνιακή συνεργασία που είχαμε, την υπομονή της, την κατανόηση και τη συμπαράστασή της καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος της παράλληλης στήριξης, όπως επίσης και όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου για τη θετική στάση που υιοθέτησε απέναντι σε αυτή την προσπάθεια.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον σύντροφό μου Νίκο Γιαννακίδη για τη δημιουργική επεξεργασία των εικόνων και την όμορφη παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού που παρουσιάζεται στις παραπάνω σελίδες, για την πίστη του σε μένα και για την υποστήριξή του.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, τους συναδέλφους – επαγγελματίες στο χώρο της ψυχικής υγείας και όλους τους φίλους μου, που με τις παρατηρήσεις τους και τις συζητήσεις που κάναμε με υποστήριξαν θερμά στην ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας.

Για οποιαδήποτε απορία, προβληματισμό ή πρόταση σχετικά με τις κοινωνικές ιστορίες μπορείτε να επικοινωνείτε στο koupidou.sofia@gmail.com

Σοφία Κουπίδου,

Ψυχολόγος – Ειδική Παιδαγωγός, M. Sc., A.T.T.

εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές και
μαθήτριες στο φάσμα του αυτισμού

μετάφραση/προσαρμογή
Σοφία Κουπίδου
ψυχολόγος- ειδική παιδαγωγός